

ENERGETIKA V EU

▣ **energetická politika Evropské unie**

BARROSO UDEŘIL NA BULHARSKO

▣ **evropské zajímavosti a zprávy**

EU DALA SOUHLAS SATELITNÍMU PROJEKTU GALILEO

▣ **o čem se mluví**

JADERNÉ FÓRUM SE BLÍŽÍ

měsíční bulletin Skupiny ČEZ

4/2008

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

dubnové číslo našeho energetického bulletinu přináší znovu rozmanitý koktejl zpráv a zajímavostí z Evropy i ze světa. Tématem, které nepřestává hýbat světem a především politikou, je globální stav klimatu a podíl emisí skleníkových plynů na něm, ať už si o věci myslí každý to své. I proto se v tomto vydání dočtete například o razantním vystoupení britského ministra obchodu, který navrhuje řešit snižování emisí ve své zemi tím, že se Velká Británie stane „branou pro renesanci“ jaderné energie. Připomínáme zde také ujištění Indie jako jednoho z nejrychleji rostoucích znečišťovatelů o své ochotě spolupracovat s Evropskou unií v boji s emisemi. Evropská komise jako exekutiva EU nechce zůstat pozadu a přichází s novým fondem, z jehož zdrojů by se měly hradit projekty v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů v rozvojových zemích; fond se jmenuje GEE-REF a měl by ke svým cílům přispět celkovou částkou 80 mil. EUR. Z politických iniciativ Evropské unie nás tentokrát zaujala mj. Bílá kniha Evropské komise, přicházející s ná-

vrhem na nový model odškodnění spotřebitelů i podniků poškozených porušováním práva hospodářské soutěže. Pozoruhodná je i razance, s jakou předseda Komise Barroso kritizoval koncem března údajné korupční prostředí v Bulharsku; diplomaticky řečeno, jeho slova svědčila o slábnoucí trpělivosti EU s tímto nešvarem. V rubrice tzv. FAQů Vám v tomto čísle přiblížíme nejčastěji užívaný druh legislativního procesu na úrovni EU – spurozhodovací proceduru. Dubnové číslo bulletinu končíme připomínkou události, která bude pro českou energetiku jedním z milníků letošního roku – už za měsíc bude Praha hostit v pořadí druhé setkání předních evropských politiků, představitelů energetických firem i odborníků v rámci Evropského jaderného fóra. Věříme, že si z naší nabídky vyberete každý tu správnou ingredienci!

Vaše Evropská agenda

OBSAH

energetická politika Evropské unie

BARROSO UDEŘIL NA BULHARSKO | TŘETÍ BALÍČEK V EVROPSKÉM PARLAMENTU | NOVÝ FOND NA PODPORU ÚSPOR ENERGIE A VYUŽITÍ OZE V ROZVOJOVÝCH ZEMÍCH | KOMISAŘ PIEBALGS ZDŮRAZNIL ROLI JADERNÉ ENERGIE | EU BLÍZKO DOHODY S IRÁKEM | EU VIDÍ ŠIROKÝ POTENCIÁL VE STŘEDNÍ ASII

energetika v Evropě a ve světě

TURECKO OČEKÁVÁ NABÍDKY PRO SVOU JADERNOU ELEKTRÁRNU | INDIE JE SPOLUHŘÁČEM EU V BOJI S KLIMATICKÝMI ZMĚNAMI | BRITSKÝ MINISTR OBCHODU PRO EXPANZI JADERNÉ ENERGETIKY

faq

SPOLUROZHODOVACÍ PROCEDURA

právní předpisy EU, rozhodnutí, judikatura a jiné dokumenty institucí EU

ODŠKODNĚNÍ SPOTŘEBITELŮ V PŘÍPADĚ PORUŠOVÁNÍ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE | NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁNY ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI | RÁMCOVÁ SMĚRNICE O KVALITĚ OVZDUŠÍ | REVIZE SMĚRNICE O NÁRODNÍCH EMISNÍCH STROPECH

evropské zajímavosti a zprávy

EU DALA SOUHLAS SATELITNÍMU PROJEKTU GALILEO | KOMISE SCHVÁLILA STÁTNÍ PODPORU POLSKÉMU UHLÍ | SLOVÁCI RATIFIKOVALI LISABONSKOU SMLOUVU

kalendář událostí v oblasti energetiky

o čem se mluví

JADERNÉ FÓRUM SE BLÍŽÍ

ČEZ, a.s.

odbor evropská agenda, Duhová 2/1444, Praha, 140 53

eu@cez.cz

Zuzana Krejčířiková | ředitelka odboru evropská agenda | +420 211 042 509 | zuzana.krejcirikova@cez.cz
Dana Dvořáková | +420 211 042 510 | dana.dvorakova01@cez.cz
Lucie Horová | +420 211 042 704 | lucie.horova@cez.cz
Radana Lukovská | +420 211 042 538 | radana.lukovska@cez.cz

BARROSO UDEŘIL NA BULHARSKO

Předseda Evropské komise José Manuel Barroso tvrdě kritizoval Bulharsko kvůli pokračující korupci a organizovanému zločinu.

„Očekáváme více konkrétních výsledků v boji proti organizovanému zločinu a korupci. Je důležité, aby všechny instituce v tomto směru spolupracovaly,“ řekl Barroso na tiskové konferenci během návštěvy Sofie 28. března. Uznal, že se bulharská vláda snaží řešit problém korupce a organizovaného zločinu, ale zároveň zdůraznil, že tento proces je příliš pomalý a že Komise začíná být netrpělivá. „Upřímně řečeno, nemůžeme neustále opakovat, co všechno má být splněno, Nekonečná vyšetřování, zpožděné soudní případy, jež unikají spravedlnosti, korupce a organizovaný zločin nemají místo v EU a nemohou být tolerovány,“ dodal Barroso. Naléhal též na Bulharsko, aby přicházelo s vlastními iniciativami a nečekalo pouze na instrukce z Bruselu, jelikož Komise „nemůže pojmenovat specifická opatření,

která je potřeba přijmout“. Návštěva Barrosa se odehrála v době, kdy se v Bulharsku objevil nový korupční skandál, ve kterém byli zatčeni dva vysoce postavení policejní úředníci z důvodu údajného napojení na zločin. Brusel často kritizuje stupeň korupce a organizovaného zločinu u dvou nových členských států Bulharska a Rumunska, o čemž se také zmiňuje v prozatímní zprávě o justici a vnitřních záležitostech přijaté v únoru. EU na počátku letošního roku zmrazila Bulharsku platby z předvstupních programů SAPARD a PHARE z důvodů pokračující korupce a podvodů. Příští zpráva Komise, týkající se reformy v Bulharsku a Rumunsku, se očekává v létě. Obě země přitom vstoupily do EU pod podmínkou, že budou pracovat na odstraňování nedostatků v některých oblastech jako je boj proti korupci a organizovanému zločinu, a že budou podrobeny ztřísněnému dozoru i po dosažení plnohodnotného členství v EU.

TŘETÍ BALÍČEK V EVROPSKÉM PARLAMENTU

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku EP (ITRE) pokračuje v projednávání třetího liberalizačního balíčku.

Poslanci měli v minulých týdnech možnost předkládat své pozměňovací návrhy. Následně se na pořad jednání dostala jako první směrnice o pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou (2003/54), k níž bylo podáno okolo 500 návrhů. Vzhledem k tomuto počtu a odlišným pozicím jednotlivých politických stran či individuálních poslanců je nalézání shody velice složité. Zpravodajka pro

tuto směrnici, Eluned Morgan (PSE), svolala v průběhu dubna konzultace stínových zpravodajů, s cílem vytvořit jednak kompromisní pozměňovací návrhy a zároveň přehled způsobu hlasování o jednotlivých návrzích, které jsou často protikladné. O zprávě k této směrnici se bude ve výboru ITRE hlasovat 6. května a k prvnímu čtení v plénu Evropského Parlamentu by se zpráva měla dostat v průběhu června tohoto roku. Detailní harmonogram schvalování dalších součástí balíčku (směrnice o vnitřním trhu s plynem, nařízení o agentuře pro spolupráci energetických regulačních orgánů a nařízení o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod) zatím nebyl stanoven.

NOVÝ FOND NA PODPORU ÚSPOR ENERGIE A VYUŽITÍ OZE V ROZVOJOVÝCH ZEMÍCH

Evropská Komise zřídila fond GEEREF (Globální fond pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii), jako součást iniciativ bojujících proti klimatickým změnám, který má za cíl mobilizovat privátní investice do projektů zabývajících se úsporou energie a obnovitelnou energií v rozvojových zemích a ekonomikách v procesu transformace. Komise podpoří fond příspěvkem ve výši 80 milionů EUR pro období příštích 4 let.

V dnešní době nemá přibližně 1,6 miliardy lidí z nejchudších zemí světa stále přístup ke spolehlivým energetickým službám. Ve stejné době zastánci projektů na úspory energie a obnovitelné zdroje čelí závažným potížím se zvyšováním dostupnosti komerčního financování a nedostatkem rizikového kapitálu. Od fondu se očekává, že zmobilizuje investice soukromé-

ho sektoru především do menších projektů, které urychlí přenos, rozvoj a rozmístění technologií šetrných k životnímu prostředí a tím zajistí bezpečné dodávky energie lidem v nejchudším regionech světa. Evropský komisař pro humanitární pomoc Louis Michel a komisař pro životní prostředí Stavros Dimas vysvětlili stimul pro založení fondu a zdůraznili, že „rozvojové země musí mít přístup k dostupným a spolehlivým dodávkám energie; je to nezbytný předpoklad pro udržitelný rozvoj. Fond může podpořit soukromé investice a stát se tak podstatným zdrojem udržitelného rozvoje především v Africe.“ Cílem GEEREF je pomoci překonat investiční bariéry poskytnutím nových možností spolufinancování. Je to inovační globální fond rizikového

kapitálu, který využije omezených veřejných prostředků k mobilizaci privátních investic do menších projektů zabývajících se úsporou energie a obnovitelnou energií v rozvojových zemích a ekonomikách v procesu transformace. Prioritou bude rozmístění technologií šetrných k životnímu prostředí s osvědčeným technickým výkonem. Tento fond je první konkrétní iniciativou, která pochází z „Evropské iniciativy pro spolehlivou obnovitelnou energii, úspory energie a klimatickou změnu související s rozvojem“. Prostřednictvím tohoto fondu Komise naplňuje své závazky bojovat proti klimatickým změnám a převést šetrné technologie do rozvojových zemí. GEEREF má investovat do regionálních fondů subsaharské Afriky, karibské a tichomořské ob-

lasti (ACP), severní Afriky, nečlenských zemí východní Evropy, do Latinské Ameriky a Asie. Měl by se zaměřovat na investice v hodnotě nižší než 10 milionů EUR, neboť právě ty jsou většinou ignorovány obchodními investory a mezinárodními finančními institucemi. Komise zamýšlí nastartovat fond GEEREF vkladem 80 milionů EUR v období 2007–2010. Celkový počáteční vklad z veřejných i soukromých zdrojů se odhaduje na 150 až 200 milionů EUR. V současné době několik členských států EU a Evropského hospodářského prostoru projevilo zájem se na fondu podílet.

Více viz [🔗](#)

KOMISAŘ PIEBALGS ZDŮRAZNIL ROLI JADERNÉ ENERGIE

Komisař pro energetiku Andris Piebalgs znovu zdůraznil důležitost jaderné energie při snižování emisí CO₂ při svém vystoupení na konferenci Evropského jaderného shromáždění v Bruselu.

Jaderná energie hraje důležitou roli v boji proti klimatickým změnám a v bezpečnosti energetických dodávek, ale je potřeba posílit spolupráci mezi členskými státy v záležitostech bezpečnosti jaderných zařízení a nakládání s jaderným odpadem,“ řekl komisař Piebalgs. EU potřebuje značné investice na obměnu starých

elektráren. Životnost velkého počtu dnes provozovaných jaderných elektráren skončí do roku 2030. Ve snaze umožnit potřebné investice Komise zkoumá možná řešení problémů spojených s udělováním licencí, financováním a různými režimy odpovědnosti za jaderné škody. Zatímco je zdůrazňována důležitá role jádra v energetickém mixu, komisař Piebalgs poukázal na potřebu věnovat se jaderné bezpečnosti, řízení jaderného odpadu a transparentnosti, což jsou důležité elementy zajištění důvěry veřejnosti. Piebalgs také nastínil současné iniciativy Komise jako je Skupina na vysoké úrovni pro jadernou bezpečnost a nakládání s odpadem, Evropské jaderné fórum a Technologická platforma pro udržitelnou jadernou energii.

Více viz [📄](#)

EU BLÍZKO DOHODY S IRÁKEM

Předseda Evropské komise Barroso a irácký premiér Nouri al-Maliki 16. dubna oznámili záměr rozvinout spolupráci mezi EU a Irákem v oblasti energetické bezpečnosti.

Unie po jednání mezi předsedou Barrosem a iráckým premiérem Málikem oznámila, že předběžná dohoda o energetické spolupráci mezi oběma stranami může být podepsána v horizontu několika týdnů. Dohoda by měla významně pomoci zmírnit závislost EU na dodávkách ropy a zemního plynu z Ruska. Současně proběhla jednání mezi komisařem Piebalgsem a iráckým ministrem pro ropu al-Šachristáním. Irák se předběžně zavázal k dodání 5 mld m³ ropy ročně. Obě jednání jsou dobrým krokem k budoucí spolupráci mezi EU a Irákem. Do projektu by měl být rovněž zahrnut plánovaný ropovod Nabucco, kterým by měla ropa proudit do střední Evropy.

Více viz [📄](#)

EU VIDÍ ŠIROKÝ POTENCIÁL VE STŘEDNÍ ASII

Především o možnostech energetické spolupráce jednala v hlavním městě Turkmenistánu, Ašchabádu, s představiteli pěti středoasijských států delegace diplomatů EU.

Dvoudenní rozhovory vedli ze strany Unie ministři zahraničí Dimitrij Rupel ze Slovinska, Bernard Kouchner z Francie a komisařka pro vnější vztahy Ferrero – Waldnerová. EU si slibuje od kooperace ve střední Asii hodně; diskuse se týkala rovněž využití energie z OZE a rozvoje energetických přenosových soustav. Určitou překážkou by mohlo být porušování lidských práv v některých ze států regionu. Ani toto téma ovšem delegace nevynechala.

Více viz [📄](#)

TURECKO OČEKÁVÁ NABÍDKY PRO SVOU JADERNOU ELEKTRÁRNU

Atomová elektrárna v přístavním městě Mesin bude vůbec první jadernou elektrárnou v Turecku.

Turecký premiér Recı Erdogan má v plánu postavit do roku 2015 tři jaderné elektrárny ze dvou hlavních důvodů. Zaprvé se chce Turecko zbavit závislosti na dodávkách energie z Ruska a Íránu a zadruhé potřebuje země reagovat na zvýšenou

spotřebu energie. Investiční nabídky budou přijímány do 24. září. Ministr energetiky Hilmi Guler prohlásil, že jaderná energie je nejlepší řešení pro Turecko a počítá, že bude zajišťovat 20 % celkové výroby energie během 20 let. Stinnou stránkou projektu je fakt, že místo plánované výstavby údajně leží v území náchylném na zemětřesení. Nadšení turecké vlády z jaderné elektrárny tak rozhodně nesdílí místní ekologové.

Více viz [21](#)

INDIE JE SPOLUHRÁČEM EU V BOJI S KLIMATICKÝMI ZMĚNAMI

Indický server EuAsiaNews přinesl obsáhlý rozhovor s bývalým ministrem životního prostředí, v současnosti významným pracovníkem v oblasti boje s klimatickými změnami, Prodipto Ghoshem.

Ghosh upozornil, že nejvíce tzv. uhlíkových kreditů směřujících na trh EU pochází z Indie. Země navíc disponuje nejširším portfoliem

v oblasti CDM (tzv. mechanismů čistého rozvoje – systém, který na bázi Kyótského protokolu umožňuje průmyslově vyspělým státům investovat do snížení emisí v rozvojových zemích jako alternativu nákladnější redukci emisí ve vlastní zemi). Ghosh upozornil, že historicky největším znečišťovatelem světového ovzduší jsou rozvinuté státy. I v současnosti činí míra znečištění ovzduší na hlavu v Indii desetinu této hodnoty v EU a dvacetinu v USA. Indie rovněž vykazuje 38 % spotřeby energie z nefosilních zdrojů. Ghosh vyjádřil jednoznačnou podporu plánům EU pro boj s klimatickými změnami a ujistil, že Indie bude v této oblasti s EU úzce spolupracovat.

Více viz [21](#)

BRITSKÝ MINISTR OBCHODU PRO EXPANZI JADERNÉ ENERGETIKY

Podle ministra obchodu Velké Británie John Huttona musí jeho země významně zvýšit výrobu elektřiny z jádra, a to z důvodů ochrany národní bezpečnosti a boje s klimatickými změnami.

Podle Huttona jaderné reaktory prokázaly, že jsou bezpečné; další odklad jejich širšího využití by poškodil zájmy ochrany životního prostředí. Ministr vyzval k tomu, aby se Velká Británie stala světovým lídrem rozvoje jaderné technologie. Současný podíl jaderné produkce na celkové energetické výrobě v zemi (20 %) by se mohl významně zvýšit, přičemž rozvoj jaderných zdrojů by přinesl ekonomice země až 20 mld. GBP.

Další podrobnosti viz [21](#)

SPOLUROZHODOVACÍ PROCEDURA

Příprava právních předpisů EU je poměrně složitou procedurou, která používá různé postupy lišící se zejména podle míry zapojení Evropského parlamentu do rozhodovacího procesu.

Nejpoužívanější procedurou v rámci prvního pilíře je tzv. spolurozhodovací procedura, kde rozhodují Rada Evropské unie i Evropský parlament stejným hlasem. V praxi to znamená, že obě instituce projednávají návrh právního předpisu souběžně a o jednotlivých návrzích spolu úzce komunikují s cílem najít konsensus ve všech sporných bodech a dosáhnout shody. Komunikace mezi oběma institucemi je jednou z rolí předsednické země. Spolurozhodovací procedura má tři fáze. První čtení není nijak časově omezeno a komunikace mezi obě-

ma institucemi je tedy klíčová jak z hlediska věcného, tak i z důvodu potřeby nalezení optimálního harmonogramu projednávání. Mezi Radou Evropské unie a Evropským parlamentem probíhají intenzivní jednání. Parlament schvaluje výsledky projednávání návrhu v plénu a poté je výsledek hlasování přijat Radou EU – v takovém případě je předpis schválen v prvním čtení. Je-li výsledek hlasování v Parlamentu pro Radu EU neakceptovatelný, přijme Rada tzv. společnou pozici. Druhé čtení je limitováno tříměsíční lhůtou s možností prodloužení o jeden měsíc. Je zahájeno v okamžiku, kdy Parlament oficiálně obdrží společnou pozici Rady EU. Nedojde-li v této fázi ke shodě (Parlament neakceptuje společnou pozici Rady EU, případně přijme ve druhém čtení takové pozměňovací návrhy, které nejsou pro Radu EU akceptovatelné), je dalším krokem tzv. dohodovací řízení (někdy se

také používá termín smírčí). Toto řízení je časově omezeno (6+2 týdny), předchází mu několik neformálních kol, kde opět klíčovou roli na straně Rady EU hraje tým předsednické země, který jednak koordinuje pozici členských států (Rady EU) a jednak zastupuje Radu EU při jednáních s delegací EP. Všechna jednání se rovněž účastní zástupci Evropské komise, kteří mají do značné míry roli prostředníka a jejich cílem je napomoci oběma stranám v nalezení kompromisu, dosažení shody a schválení právního předpisu. Pokud k nalezení dohody mezi EP a Radou EU v této fázi nedojde, právní předpis není schválen.

Více informací o jednotlivých fázích spolurozhodovací procedury viz např. [tj](#).

ODŠKODNĚNÍ SPOTŘEBITELŮ V PŘÍPADĚ PORUŠOVÁNÍ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Evropská komise vydala bílou knihu, která obsahuje návrh nového modelu pro odškodnění spotřebitelů a podniků, již jsou oběťmi porušení antimonopolních pravidel (porušení ustanovení Smlouvy o ES týkajících se restriktivních obchodních praktik a zneužívání dominantního postavení na trhu).

Ve většině členských států EU existují v současné době velké překážky, které spotřebitele a podniky odrazují od toho, aby si u soudu nárokovali náhradu škody vzniklé na základě porušení pravidel hospodářské soutěže prostřednictvím soukromoprávních žalob. V bílé knize jsou uvedeny návrhy, jak zvýšit účinnost těchto žalob, při zachování respektu k evropským právním systémům a tradicím. Model, který Komise navrhuje, vychází z toho, že daná újma má být odškodněna pouze jednou (tzv. jednorázová

náhrada škody). V bílé knize jsou uvedena další důležitá doporučení, která se týkají skupinových žalob o náhradu škody, zpřístupňování důkazů a důkazní síly konečných rozhodnutí orgánů pro ochranu hospodářské soutěže v následných žalobách o náhradu škody. Zainteresované strany mohou předkládat své připomínky týkající se těchto doporučení do 15. července 2008. Komise poté na základě reakcí na bílou knihu přijme konkrétní opatření. Komisařka pro hospodářskou soutěž Neelie Kroesová uvedla: „Návrhy obsažené v této bílé knize mají zajistit spravedlnost pro spotřebitele a podniky, kteří v důsledku porušování antimonopolních pravidel EU ze strany určitých podniků přicházejí ročně o miliardy eur. Tito lidé mají právo na odškodnění prostřednictvím účinného systému, který doplňuje prosazování práva veřejnoprávními orgány a přitom se

vyhýbá potenciálním excesům systému Spojených států amerických.“ Bílá kniha obsahuje doporučení, která se týkají jednorázové náhrady škody (Komise navrhuje zavést jednorázová odškodnění, nikoli několikanásobná. To znamená, že škoda má být nahrazena v plném rozsahu včetně odškodnění za skutečnou ztrátu vyplývající například ze zvýšení ceny, které poškozuje hospodářskou soutěž, nebo ze ztráty zisku v důsledku poklesu tržeb. V odškodnění skutečné hodnoty vzniklé ztráty je rovněž zahrnuto právo na úroky), skupinových žalob (zejména spotřebitelé a malé a střední podniky s pohledávkami s nízkou hodnotou musí mít lepší přístup ke spravedlnosti a možnost seskupit své pohledávky a podat žalobu prostřednictvím vhodných zástupců. V oblasti antimonopolních opatření však Komise doporučuje povolit pouze zástupné žaloby, na-

příklad ze strany uznávaných sdružení spotřebitelů, a žaloby, k nimž se mohou oběti připojit, nikoli však hromadné žaloby, které jsou vedeny právními firmami pro nespécifikovaný počet žalovaných stran), zpřístupňování důkazů a důkazní síly konečných rozhodnutí (Komise doporučuje, jak ostatně již dnes platí pro její rozhodnutí, aby pravomocná rozhodnutí o protiprávním jednání vydaná orgány pro hospodářskou soutěž členských států byla v následných žalobách o náhradu škody považována za dostatečný důkaz o protiprávním jednání).

Více viz [👉](#)

NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁNY ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI

Evropská komise se rozhodla zaslat odůvodněné stanovisko Řecku a Litvě za nepředložení národního akčního plánu energetické účinnosti, jak ukládá směrnice o energetických službách.

Akční plány, které měly být předloženy k 30. červnu 2007, mají prezentovat strategie členských států na dosažení cíle 9% úspory energií do konce roku 2016 stanoveného směrnicí o energetických službách. Řádná implementace směrnice by měla vytvořit podmínky pro rozvoj a propagaci trhu s energetickými službami a pro poskytnutí dalších energeticky efektivních opatření koncovým spotřebitelům. Implementace směrnice by tak měla výrazně přispět k zajištění energetické bezpečnosti, konkurenceschopnosti a udržitelnému rozvoji.

Více viz [🔗](#)

RÁMCOVÁ SMĚRNICE O KVALITĚ OVZDUŠÍ

Návrh nové směrnice o ovzduší byl Evropskou komisí předložen spolu s Tématickou strategií o ovzduší k projednávání v září 2005 a po detailních diskusích v Radě EU a v Evropském parlamentu bylo dosaženo shody a v rámci druhého čtení byla směrnice schválena.

Publikována bude v Úředním věstníku EU v květnu 2008. Směrnice především zjednodušuje a nahrazuje dosavadních pět právních předpisů ES (rámcovou směrnicí 96/62/ES o posuzování a řízení kvality ovzduší, tři „dceřinné“ směrnice týkající se limitů pro jednotlivé znečišťující lát-

ky – směrnice 1999/30/ES, 2000/69/ES a 2002/3/ES a rozhodnutí Rady 97/101/ES o reciproční výměně dat mezi sítěmi a individuálními stanicemi měřícími znečištění ovzduší v členských státech). Nově směrnice reguluje emise jemných prachových částic, tzv. $PM_{2,5}$, které jsou spolu s PM_{10} jedním z nejnebezpečnějších polutantů pro lidské zdraví. Směrnice stanovuje cílové hodnoty pro $PM_{2,5}$, resp. ukládá členským státům snížit úroveň znečištění $PM_{2,5}$ v městských oblastech v průměru o 20% do roku 2020 v porovnání s úrovněmi v roce 2010. V městských oblastech musí být emise $PM_{2,5}$ sníženy na hladinu $20\mu g/m^3$, obecně na území členských států nesmí koncentrace $PM_{2,5}$ přesáhnout hodnot $25\mu g/m^3$ do roku 2015. Směrnice zachovává stávající limity pro ostatní znečišťující látky, zavádí nicméně větší míru flexibility v jejich dosažení tam, kde je to prokazatelně obtížné (posunem termínu plnění o tři roky, resp. o pět let pro limity na PM_{10} , resp. NO_2 a benzen).

REVIZE SMĚRNICE O NÁRODNÍCH EMISNÍCH STROPECH

Revize této směrnice je rovněž součástí Tématické strategie o ovzduší.

Předmětem revize mají být současné emisní stropy k roku 2010 pro jednotlivé státy na vybrané znečišťující látky (pro ČR se jedná o tyto hodnoty: SO_2 265kt/rok, NO_x 286kt/rok, VOC 220kt/rok, NH_3 80kt/rok). V návaznosti na nedávno schválenou rámcovou směrnicí o ovzduší revize zároveň zahrne limity pro prachové částice $PM_{2,5}$ a zohlední další předpisy (recast IPPC směrnice, nařízení o schvalování typu motorových vozidel z hlediska jejich emisí a o přístupu k informacím o opravách vozidel – tzv. Euro 5/6, EURO VI týkající se nákladních vozidel) a závazky ke snižování emisí skleníkových plynů a zvýšení podílu OZE z března 2007. Revidovaná směrnice bude vycházet z hodnocení Národních programů 2002 a 2006 a z výstupů pracovních skupin v rámci tzv. CAFE programu (Clean Air for Europe). Schválení návrhu Evropskou komisí a jeho předložení Radě EU a Evropskému parlamentu k projednávání je očekáváno v 1. polovině 2008.

EU DALA SOUHLAS SATELITNÍMU PROJEKTU GALILEO

Galileo – globální síť 30ti satelitních navigací a pozemních stanic- byl vytvořen jako konkurent k americkému navigačnímu systému GPS. Projekt má rozpočet ve výši 3,4 mld. EUR pro období 2007–2013 a bude výhradně vlastněn Evropskou unií.

Evropští ministři dopravy 7. dubna schválili projekt satelitního navigačního systému. „Toto je rozhodující krok vpřed k budoucí implementaci tohoto projektu. Evropa musí pokračovat v intenzivním vývoji Galilea, který

představuje největší technologickou výzvu pro EU v rámci vývoje vlastního navigačního systému,“ řekl slovenský ministr dopravy Radovan Zdrhav, jehož země nyní předsedá EU, na konferenci po setkání ministrů dopravy v Lucemburku. „Dnes jsme vyslali jasný signál Evropě a celému světu, že EU zůstává zavázána poskytnout evropským občanům a firmám vysoce kvalitní navigační službu do roku 2013,“ dodal. Klíčové politické rozhodnutí bylo přijato loni v listopadu po dlouhých debatách mezi členskými státy ohledně umístění jednotlivých částí projektu.

Více viz [📄](#)

KOMISE SCHVÁLILA STÁTNÍ PODPORU POLSKÉMU UHLÍ

Komise nevznesla námitky proti státnímu příspěvku ve výši 350 mil. EUR, které Polsko poskytne uhelnému průmyslu v období 2008 až 2010.

Cílem státní podpory je pokrýt náklady na restrukturalizaci uhelných dolů vyplývající z administrativních, právních a daňových opatření, včetně mzdových nákladů souvisejících se snížením stavu zaměstnanců. Pomoc dále pokryje různé typy nákladů spojených například s podzemní bezpečností, náklady spojené s uzavřením dolů a obnovou míst bývalých dolů. Podpora nesmí být použita pro současnou produkci. Pomoc na pokrytí nákladů na restrukturalizaci je povolena legislativou EU o státní podpoře. Komise zhodnotila, že typy nákladů, které mají být pokryty polským opatřením, jsou v souladu s opatřeními EU.

Více viz [📄](#)

SLOVÁCI RATIFIKOVALI LISABONSKOU SMLOUVU

Přes bojkot některých opozičních stran Slovenský parlament ratifikoval Lisabonskou smlouvu. Několik předešlých pokusů dopadlo fiaskem z důvodu odchodu poslanců na protest proti tiskovému zákonu, jehož kritici říkají, že poškodí svobodu tisku.

Nakonec se však jedna z opozičních stran rozhodla upustit od svého záměru nehlasovat a zajistila tím premiérovi Ficovi většinu potřebnou k ratifikaci Lisabonské smlouvy. Blízko ratifikaci smlouvy je rovněž Polsko. Finální ratifikace je očekávána od prezidenta Kaczynského poté, co smlouva prošla oběma komorami parlamentu. Rakouský parlament smlouvu ratifikoval 9. dubna. Smlouva, která nahrazuje neúspěšnou Ústavu, byla podepsána lídry EU v Lisabonu v prosinci 2007 a jejím cílem je především zefektivnit fungování evropských institucí po rozšíření EU na 27 členů. Zatím pouze Irsko se rozhodlo vyhlásit referendum k její ratifikaci. Dosud ji ratifikovalo 8 států – Maďarsko, Malta, Rumunsko, Francie, Bulharsko, Rakousko a nyní Slovensko.

Více viz [📄](#)

14. DUBNA zveřejnila společnost Worldwatch Institute statistiku, dle níž je v současnosti přes 200 000 lidí zaměstnáno v sektoru větrné energetiky a jejich počet nadále poroste.

Více viz [📄](#)

16. DUBNA publikovala Evropská komise aktualizovaný dokument o trendech v evropské energetice a dopravě, jehož první vydání spatřilo světlo světa v roce 2003.

Novou verzi můžete nalézt na adrese [📄](#)

16. DUBNA prohlásil Komisař Andris Piebalgs, že jaderná energie má významné místo v boji s klimatickými změnami. Svým výrokem se tak přiklonil na stranu Francie a Velké Británie, ovace si naopak nevysloužil v Rakousku a Německu.

Více na [📄](#)

25.–27. DUBNA proběhne v Šanghaji 2. ročník veletrhu a konference zaměřené na větrnou energii. Akce se uskuteční v areálu Shanghai New International Expo Center.

Podrobnosti viz [📄](#)

24.–26. DUBNA pořádá společnost REECO v Budapešti veletrh nazvaný RENEXPO zaměřený na energii ve střední Evropě. V rámci akce proběhne konference věnovaná boji s klimatickými změnami.

Vše o akci na [📄](#)

5.–7. KVĚTNA se v aténském Hiltonu uskuteční summit věnovaný globálnímu klimatu a energetické bezpečnosti. Nad akcí převzal záštitu řecký prezident Papoulias.

Více informací o summitu na [📄](#)

20. KVĚTNA proběhne v Bruselu v prostorách Generálního ředitelství EK pro dopravu a energetiku (DG TREN) 2. informační den k programu TEN-E (Trans-evropské sítě v energetice). Zájemci o účast se mohou registrovat do 15. května.

Např. prostřednictvím [www stránek](#) [📄](#)

JADERNÉ FÓRUM SE BLÍŽÍ

Na zasedání Evropské rady v březnu 2007 diskutovali čelní představitelé členských států EU roli jaderné energie a její přínos v rámci snah o zvýšení bezpečnosti a udržitelnosti dodávek energie, snižování emisí CO₂ a zajištění konkurenceschopnosti evropského průmyslu. Evropská rada vyjádřila podporu široké objektivní diskuzi o jaderné energetice a založení Evropského jaderného fóra.

Na základě tohoto impulsu se premiéři České republiky a Slovenska dohodli na založení Evropského jaderného fóra pod záštitou Evropské komise a na jeho konání střídavě v Praze a Bratislavě. Fórum se mělo stát, a skutečně stalo, platformou pro objektivní diskuzi o budoucnosti jádra v evropském energetickém mixu, o příležitostech i rizicích jeho využití v situaci, kdy Evropská unie čelí v energeti-

ce celé řadě výzev, jako je převis poptávky po elektřině nad existující nabídkou, boj s klimatickými změnami a snižování emisí CO₂ a rostoucí závislost na dodávkách ze třetích zemí, zejména z Ruska. Fórum se přitom účastní nejen premiéři a ministři členských zemí, zástupci státní správy, členové Evropské komise a zástupci Evropského parlamentu, ale i zástupci předních energetických producentů, regulačních orgánů, asociací, organizací zabývajících se jadernou energetikou či zástupci z nezávislého sektoru. První zasedání Jaderného fóra proběhlo ve dnech 26. a 27. listopadu 2007 v Bratislavě. Účastníci diskutovali tato tři témata: příležitosti jaderné energie, rizika jaderné energie a informace a transparentnost celého procesu využívání jádra. Program zasedání

a prezentace účastníků naleznete na [stránce](#). V Bratislavě byly následně založeny tři pracovní skupiny – *Rizika*, *Transparentnost* a *Příležitosti*, které se začaly scházet v lednu 2008. Výstupy z jejich práce budou prezentovány na pražském zasedání fóra, které se bude konat ve dnech 22. a 23. května v Černínském paláci v Praze a vytyčeným cílem bude nastartování přípravy evropského „akčního plánu“, který by měl formulovat budoucnost jaderné energetiky a pozici jádra v evropském energetickém mixu. Tento plán by se následně mohl stát součástí dalšího strategického přezkumu energetiky, který Evropská komise plánuje vydat v 2. polovině tohoto roku.

Více na [stránce](#)